

کاتتر موقت و دائم چیست؟

در مواردیکه فرد مبتلا به نارسایی کلیه به صورت اورژانس نیازمند دیالیز باشد، فرصت کافی برای ایجاد فیستول وجود ندارد و از کاتتر موقت استفاده می شود. این کاتترها در ورید های بزرگ گردن و یا ناحیه کشاله ران گذاشته می شود و برای جلوگیری از بروز عفونت باید در کمتر از یک ماه خارج شوند.

از آنجایی که کاتتر از سطح پوست وارد ورید مرکزی میگردد احتمال بروز عفونت در آن زیاد است.

کاتتر دائم از نظر محل قرارگیری مشابه کاتتر موقت در ورید مرکزی ناحیه گردن گذاشته می شود و قسمت خارجی آن در جلوی قفسه سینه قرار میگیرد. اگر کاتتر دچار عفونت نشود تا یک سال می تواند در جای خود باقی بماند.

در افرادی که وریدهای بیمار برای گذاشتن فیستول مناسب نباشد از کاتتر دائم استفاده می شود.

چند نکته در مورد مراقبت از کاتتر

ورید مرکزی:

خطراتی که کاتتر را تهدید می کند شامل عفونت کاتتر، پاره شدن بخیه ها و خارج شدن کاتتر، خونریزی از کاتتر و ورود هوا به داخل کاتتر و بروز آمبولی هوا می باشد. پس به نکات زیر توجه فرمایید:

۱) از خم کردن کاتتر، باز کردن سر لوله های آن در منزل، خیس کردن پانسمان کاتتر، خاراندن زیر کاتتر، باز کردن و دستکاری زیر پانسمان با دست آلوده خودداری کنید.

۲) پانسمان کاتتر را حداقل ۳ بار در هفته در بخش دیالیز یا یک مرکز بهداشتی درمانی به روش استریل تعویض کنید.

۳) در هنگام حمام کردن روی کاتتر را با یک پوشش ضد آب مانند کیسه نایلون بپوشانید و تا حد ممکن از دوش دستی استفاده کنید تا پانسمان کاتتر خیس نشود. بهتر است قبل از دیالیز حمام کنید تا اگر پانسمان خیس شد در بخش دیالیز تعویض شود.

۴) اگر دیالیز به هر علتی قطع شد ولی کاتتر را به صلاحدید پزشک خود نگاه داشتید حتما در یک مرکز بهداشتی درمانی چند بار در هفته لوله های کاتتر را هپارینه کنید تا از لخته شدن و انسداد کاتتر جلوگیری شود.

۵) در صورت مشاهده هرگونه نشانه ای از عفونت کاتتر مانند تب و لرز (به طور دائم یا در هنگام دیالیز) قرمزی، تورم، گرمی یا ترشح چرکی در محل خروج کاتتر و یا بروز خونمردگی یا درد در این محل به پزشک معالج یا بیمارستان مراجعه کنید.

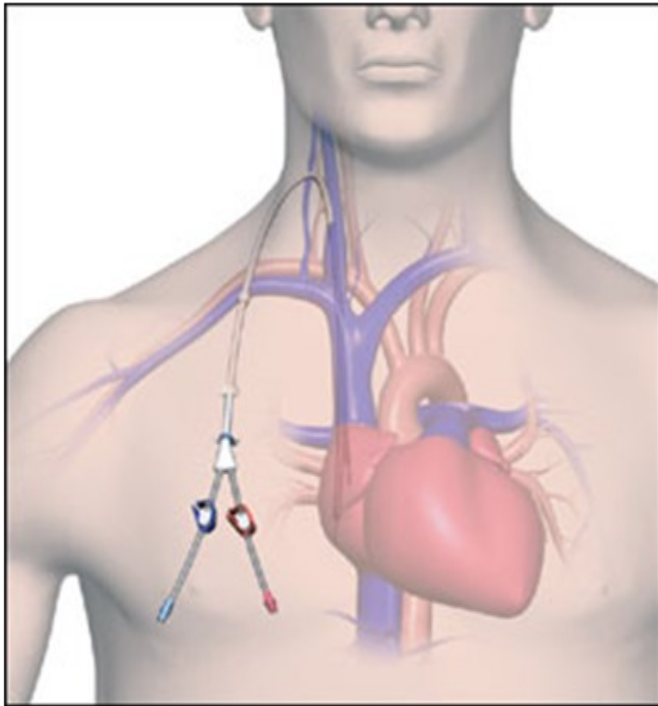

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

بیمارستان هیئت امنایی حضرت علی ابن ابیطالب (ع)

بخش دیالیز

انواع کاتتر ونحوه مراقبت از آنها

تهیه و تنظیم :

سمیه نژاد باقری

کارگروه آموزش به بیمار

۱۰) سرپوش کاتتر همیشه بسته باشد و فقط توسط پزشک یا پرستار باز شود.

۱۱) از کاتتر جهت گرفتن نمونه خون، تزریق سرم و دارو به هیچ عنوان استفاده نشود.

منابع :

۱_ پرستار و نارسایی کلیوی ، گروه نویسندگان و اداره پیوند و بیماری های خاص وزارت بهداشت

۲_ پرستار و دیالیز، گروه نویسندگان و اداره پیوند و بیماری های خاص وزارت بهداشت

۳_ دیالیز، جان تی .داگراس ، پیتر جی . بلیک

۶) توجه کنید که طول عمر کاتترهای موقت در وریدهای گردن حداکثر ۳ هفته و در وریدهای بالای قفسه سینه حداکثر یک ماه است. پس اگر فیستول شما دیگر قابل استفاده نیست برای کاهش خطر عفونت، پس از گذشت این زمان به پزشک خود مراجعه کنید تا در صورت لزوم کاتتر تعویض گردد .

۷) در صورت بروز خونریزی، پاره شدن بخیه ها یا خارج شدن کاتتر از بدن با یک گاز استریل محل کاتتر را فشار دهید و به سرعت به بیمارستان مراجعه کنید.

۸) در زمان استفاده از کاتتر ورید مرکزی استفاده از ماسک صورت برای بیمار و پرستار الزامی است .

۹) کاتتر دایم بخیه خارجی ندارد و معمولاً احتیاجی به پاتسمان آن نیست. مواظب باشید که کاتتر کشیده یا باز نشود.